



**Tautininkų frakcijos Tautos ir teisingumo sąjungoje
Steigimo deklaracija
„Pagrindinės tautininkų politinės nuostatos“**

Vilnius, 2024 m. sausio 31 d.

Tautininkų frakcija,
siekdama tęsti tautininkų politinės srovės tradiciją bei pritaikyti ją naujomis istorinėmis sąlygomis,

atsižvelgdama į Lietuvių tautininkų sąjungos programinių nuostatų bei Tautos ir teisingumo sąjungos artimumą bei galimybę jas suderinti, o taip pat – į bendrą visų centro dešiniųjų partijų tikslą užtikrinti sąlygas Lietuvos laisvei ir gerovei,

tikėdama aukščiausiomis lietuviybės vertybėmis, kurių vardan per ištisus šimtmečius savo jėgas skyrė Lietuvos kartų kartos, o sunkiais laikais šviesiausi jos gynėjai aukojo savo gyvybes,

siekdama mokytis iš praeities, kaupiant valstybinę išmintį ir valią, o taip pat – pritaikyti šiuolaikines idėjas ir žinias, stiprinant konstitucinius valstybės pagrindus ir tobulinant joje demokratijos sistemą,

susirūpinusi dėl pavojaus lietuvių tautos gyvybingumui naujomis istorinėmis aplinkybėmis, kurioms būdingas atvirumas išorės poveikiams ir didelė emigracija,

suprasdama, kad tautiškumo puoselėjimas itin svarbus Lietuvos ateičiai šiame globalizmo amžiuje, o lietuvių bei baltiškoji kultūra gali ir turi atlikti reikšmingą bei savarankišką vaidmenį šiuolaikiniame pasaulyje,

skatindama kuo platesnį politinį bendradarbiavimą, siekiant įveikti pilietinę suirutę ir vidinį susipriešinimą Lietuvoje, kad drauge sugebėtume rasti tinkamus sprendimus tiems naujiems iššūkiams, kuriuos kelia istorija, ir sustiprintume kūrybines tautos galias bei užtikrintume gyvenimo kokybės augimą,

siekdama pašalinti susidariusius TTS viešojo įvaizdžio ir vadovavimo trūkumus ir sustiprinti tautininkų narių gretas bei motyvaciją dirbti Tėvynės labui,

suprasdama, kad šiandien, kai skirtingos visuomenės grupės vis labiau poliarizuojamos, kaip niekad anksčiau reikalinga telkianti, solidi, idealistinė ir profesionali politinė jėga,

skelbia šias nuostatas bei siekinius kaip Tautininkų frakcijos Steigiamąją deklaraciją, kuri bus jos veiklos Tautos ir teisingumo sąjungoje idėjinis pagrindas:

1. Nacionaliniai interesai. Lietuvos dalyvavimas įvairiose tarptautinėse organizacijose (JTO, NATO, Europos Sąjunga, Europos Taryba, ESBO ir kt.) ar tarptautiniuose projektuose bei konvencijose atspindi jos pasiryžimą siekti kuo platesnio bendradarbiavimo sprendžiant visai žmonijai ar jos daliai svarbius tarptautinius uždavinius. Tačiau tai tėra priemonės siekti aukštesnių ir pirminių tikslų, kurie išreiškia Lietuvos nacionalinius interesus bei suverenią mūsų valstybės valią. Darnios ir vieningos Europos siekiamybė yra vienas iš tokių tikslų, bet jis negali užgožti Lietuvos valstybės konstitucinių principų. Lietuvos valstybė turėtų veiksmingai prisidėti prie esamo Europos valstybių sąjungos modelio tobulinimo, tačiau tik taip, kad nebūtų naikinamas pats suverenus valstybingumas ir laisvo funkcijų delegavimo tarptautinei organizacijai principas, todėl numatomas Europos šalių jungimo į federaciją, primenančią Sovietų Sąjungos darinį, siūlymas nėra priimtinas, o galima pritarti tik esamam savarankiškų valstybių ekonominės sąjungos modeliui, šalinant pasitaikančius trūkumus.

2. Tautos valstybė. Lietuvos Respublikos Konstitucija išreiškia istorinį lietuvių tautos tikslą išsaugoti ir stiprinti savo valstybę, kuri būtų esminė vertybė ir bendrasis gėris kiekvienam jos piliečiui. Lietuva – tai vienintelė žemė, kur lietuviai gali visavertiškai, laisvai ir savarankiškai plėtoti savo kultūrą. Lietuva gerbia kitų tautų savimonę turinčius savo piliečius, vertina jų indėlį į lietuvių valstybės kuriamąjį darbą. Lietuvos valstybė visiems savo piliečiams pripažįsta ir gina lygias teises bei pareigas. Gyvybinga pilietinė visuomenė ir sveika, nuo jos neatitrūkusi valstybinė valdžia įmanoma tik tuomet, kai tauta jaučia savo suverenias galias valstybėje ir iš tikrųjų gali jas panaudoti. Tam būtina plėtoti biurokratinės valdžios neužgožtą atstovaujamos demokratijos sistemą, veiksmingai mažinti sparčiai augančios biurokratijos aparatą, kuris nieko nekuria, tik naudoja valstybės lėšas. Reikia plėtoti ir tiesioginės demokratijos būdus, o esminiais atvejais – įgyvendinti konstitucinę referendumų laisvę, kai sprendžiami visai tautai ir valstybei svarbūs klausimai.

3. Tautinės vertybės. Laikomės nuostatos, kad kiekviena tauta yra vertybė. Iš konservatizmo perimame pagarbų požiūrį į istoriją ir paveldą, kurį siekiame ne tik tęsti, bet ir nuolatos pildyti. Esame pasirengę konstruktyviam bendravimui ir bendradarbiavimui tarp visų tautų, bet savo namuose norėtume tvarkytis patys. Tam reikia, kad šie namai ir liktų mūsų. Siekiame išlaikyti Lietuvą orią, dorą, laisvą, suverenią ir lietuvišką. Lietuviškas tautiškumas yra Lietuvos pilietinės visuomenės gyvybinis pradas ir sukuria savaimines sąlygas jos bendruomeniškumui ir vienybei pasireikšti. Drauge tai yra asmens orumo ir siekio tobulėti išraiška. Tautinis orumas ir savimonė, tikra pagarba savo tautai ir gilus jos kultūros pažinimas išmoko suprasti ir gerbti kitas tautas bei kultūras, o tuo pačiu ir patį žmogiškumą. Šiuolaikiška etninės kultūros plėtra stiprina tautos kūrybines galias, savastį ir atsparumą, padeda naujoms kartoms perimti laiko patikrintus dorovės ir grožio pagrindus, diegti atsakingą savarankišką mąstyseną ir tarnystę visuomeniniams tikslams, įveikti vienpusišką materialistinį pasaulio supratimą. Todėl valstybė turi reikšmingai investuoti į tautinių papročių puoselėjimą ir tautinės savimonės bei saviraiškos ugdymą.

4. Lietuvių kalba. Sunku perdėti lietuvių kalbos reikšmę visavertei nacionalinės kultūros raidai ir negausios tautos istoriniam likimui. Kiekviena kalba – tai ypatinga bendravimo, poetinio įkvėpimo ir pasaulio suvokimo versmė, būtina asmenybės atsiradimui ir augimui. Tačiau lietuvių ir latvių kalbos dar turi ir papildomą, neišmatuojamą mokslinę reikšmę visai civilizacijos raidai ir dvasinei žmogaus prigimčiai pažinti. Todėl valstybė tiek administracinėmis, tiek ir ekonominėmis priemonėmis turi puoselėti lietuvių kalbą ne tik tam, kad tinkamai užtikrintų įvairius viešuosius poreikius, bet ir kad įtvirtintų jos pačios tęstinumą bei plėtrą kintančioje tikrovėje. Globali, sparčiai kintanti aplinka dar nereiškia, kad kalbų maišymasis, supanašėjimas ar jų nykimas yra neišvengiamas. Atvirkščiai, mums, lietuviams ji reiškia, kad dar gaivindami savo kalbą po sovietinės nelaimės laikų, mes ir vėl turime ginti savo tapatybę, nuolat lietuvininti savo pasaulėvaizdį. Mūsų šiuolaikiškumas turi būti siejamas ne su koku nors lietuvių kalbos nuvertinimu ar žalojimu, prisitaikant prie svetimų kultūrų ar mados srovių, bet su visuotinai reikšmingais lietuviškais mokslo ir meno pasiekimais. Valstybinei lietuvių kalbai kylančius pavojus ir pastangas išstumti iš pirmaujančių pozicijų reikia vertinti rimtai ir stengtis sugrąžinti jai deramą vietą. Taip pat sparčiai didėjant rusakalbių (rusų, ukrainiečių ir baltarusių) ir kitų istoriškai Lietuvoje negyvenusių tautų iš Azijos ar Afrikos šalių imigrantų skaičiui, būtina peržiūrėti svetimakalbių mokyklų statusą, įvedant jose nuolat stiprinamą valstybinės kalbos mokymą. Valstybės išlaikomų mokyklų nevalstybine kalba neturėtų likti.

5. Tautinis ugdymas ir mokslas. Dorinis, tautinis ir pilietinis ugdymas, savarankiškos ir kūrybingos asmenybės auklėjimas turi tapti kertiniais švietimo sistemos pagrindais. Lietuvos švietimo sistema taip ir neįgyvendino tautinės mokyklos idėjos, kuri buvo skelbiama nuo pat Atgimimo pradžios. Aukštasis mokslas taip pat neatitinka lietuviškų poreikių šių laikų tikrovėje. Valstybė nepakankamai vertina mokytojų ir dėstytojų vaidmenį visuomenėje. Bendrojo ir aukštojo lavinimo programų humanitarinėje dalyje neretai vyrauja lėkštas kosmopolitizmas. Stinga ir

bendro suvokimo, kad taip pat ir gamtos mokslai (kaip ir viso Lietuvos mokslo tradicijos) yra tautinės kultūros dalis, o jų dėstymas – tautinio ugdymo dalis. Gamtos mokslų dėstyme šiandien stebima ypač daug nesavarankiško sekimo ir nevientiso lipdymo iš užsienietišκών pavyzdžių. Netgi ir lituanistikai bandoma primesti formalius pirminio pripažinimo užsienio moksle reikalavimus, nors šiuo atveju tokio pripažinimo pirmenybė neabejotinai priklauso ar turėtų priklausyti Lietuvos mokslui. Valstybė turėtų pasirūpinti, kad mokyklose tautos kultūra, kalba, istorija ir geografija būtų giliau integruota į visas mokymo programas, o kita vertus, kad bendrojo lavinimo sistemoje būtų užtikrintas ir reikiamo lygio atskirų etninio ugdymo dalykų mokymas. Aukštąjį lavinimą reikia nukreipti į nuolatinį asmens gebėjimų atnaujinimo lietuviškoje visuomenėje tikslą. Tautinėms mažumoms/kitataučių bendruomenėms skirtų švietimo įstaigų pobūdis turi padėti jų suartėjimui su lietuviška visuomene.

6. Kultūros paveldas. Valstybė nepakankamai rūpinasi materialaus ir dvasinio mūsų kultūros paveldo puoselėjimu ir vieša jo raiška, šiuolaikiniu mūsų garbingos istorijos įprasminimu, kūrybinių meno ir mokslo tradicijų tęstinumu. Provincialaus pamėgdžiojimo tendencijos ir grobuoniškas mūsų kultūros vertybių naikinimas smukdo Lietuvą, jos tarptautinį įvaizdį bei prestižą, atneša didelius nuostolius tautos ugdymui ir turizmo plėtrai. Ypač būdingi mūsų viešosios politikos reiškiniai – tai vengimas apibrėžti visuomeninio transliuotojo nacionalinę misiją ir ją tinkamai finansuoti, nemokėjimas visapusiškai išnaudoti naujosios žiniasklaidos ir kitų modernųjų technologijų teikiamų galimybių. Valstybė neturi kultūros plėtros ir tvermės strategijos. Būtina ją kuo greičiau parengti ir pradėti įgyvendinti.

7. Aplinka ir sveikata. Lietuvos gamtinė ir kultūros aplinka sudaro vieną pačių didžiausių jos vertybių, nulemia daugelį lietuviškos dvasios ir gyvenimo būdo ypatybių. Todėl jos išsaugojimas savanaudiškw santykių ir plintančio niokojamojo elgesio akivaizdoje tampa itin svarbiu ir sudėtingu nacionaliniu uždaviniu, verčiančiu sugriežtinti įstatymus, sustiprinti aplinkosauginę šviečiamąją veiklą. Būtina atsaukti plynuosius miško kirtimus, atkurti miškų ir draustinių tvarkymą. Supratimas apie sveikos, atkuriančios aplinkos būtinybę neįmanomas be sveiko gyvenimo būdo puoselėjimo, pagarbaus asmens požiūrio į savo ir visos tautos dvasinę bei fizinę sveikatą. Sveikatos apsaugos sistemai valstybė neskiria deramo vaidmens ir ji kenčia nuo daugelio ydų, neretai paveldėtų iš sovietinių laikų, bet dar gilesnių šiandien. Reikia labai atsakingai ruoštis galimoms globalioms pandemijoms, nežinomų virusų užkratų plitimui, nepažeidžiant žmonių teisių į darbą, poilsį, judėjimą ir sveikatą.

8. Tautos pažanga. Tausojančio pobūdžio viešoji politika ne tik neprieštarauja bendros visuomenės pažangos siekiniui, bet šiuolaikiniu supratimu yra neatsiejama tokio siekinio dalis. Sugebėjimas keistis ir prisitaikyti prie sparčiai kintančios visuomeninės aplinkos bei pasaulinės rinkos priklauso nuo sėkmingos nacionalinio mokslo raidos bei ūkio imlumo inovacijoms. Reikiamos infrastruktūros užtikrinimas darniai ūkio plėtrai, tarptautinių rinkų paieška lietuviškiems gaminiams bei paslaugoms ir investicijos į žinių ekonomiką bei nuolatinio mokymosi aplinką – tai kelias į tikrą pažangą, nuolatinį ir visuotinį gyvenimo kokybės augimą. Užsienio investicijų skatinimo politika turi siekti investuojančių šalių įvairovės, o pirmenybė turi būti teikiama investicijoms, kurios sukuria Lietuvoje pridėtinę vertę ir stiprina jos tarptautinį konkurencingumą. Šiuolaikinė žemės ūkio pertvarka turi užtikrinti kaimiškos gyvenamosios tradicijų tęstinumą ir pirmenybę stambiam gamybiniam šeimos ūkiui, o gyvenvietėse – darbo vietų plėtrą kituose versluose. Kartu labai svarbu išsaugoti vidutinių ir smulkių ūkininkų veiklą, užtikrinti tradicines žemdirbystės formas, gyvulininkystę ir pienininkystę, atgaivinti senovinių kultūrų augimą. Nuosavybės restitucija turi būti taikoma tik piliečiams ir greičiau baigta. Nejudamo turto mokesčiai ir kiti mokesčiai, kurie nepriklausomą savininką paverčia savo įsigyto turto nuomininku ir sukuria nepakeliamas ekonomines sąlygas bei tampa pamatu atimti nuosavybę dėl dirbtinai išaugintų skolų, negali būti priimami.

9. Tautos santara. Viduriniojo visuomenės sluoksnio plėtra, socialinių bei geografinių skirtumų mažinimo siekinys – tradicinis tautiškos vidaus politikos tikslas. Nepriimtina padėtis, kai

didelė tautos dalis jaučiasi atstumta ir itin pažeidžiama. Tačiau toks visuomenės susiskaldymas negali būti įveiktas vien veiksmingesniu nacionalinio produkto perskirstymu tiesioginėms socialinėms reikmėms ar labdaros sistemų plėtra. Reikalinga kryptinga ekonominė politika. Viešos investicijos į sudėtingų energetikos uždavinių sprendimą, gyvenamojo būsto ir kitų statinių visuotinį atnaujinimą, tolygią regionų plėtrą – tai pavyzdžiai makroekonominės politikos priemonių, galinčių užkirsti kelią plačių visuomenės sluoksnių nuskurdimui ir degradacijai. Europos Sąjungos fondų bei kita tarptautinė parama struktūrinei visuomenės ir ūkio pertvarkai turi būti nukreipta tokiems ilgalaikiams tikslams finansuoti. Strateginiai su valstybės saugumu susiję sektoriai, būtent, energetika, jūrų ir oro uostai, geležinkeliai ir pan. turi būti sugrąžinti valstybės žinion, o ne didinti privačių užsieniečių savininkų pelnus.

10. Valstybė ir teisingumas. Pasitikėjimas valstybe ir pilietinis sąmoningumas didele dalimi priklauso nuo teisingumo sistemos ir viešojo administravimo veiksmingumo – nuo visos tautos saugumo jausmo ir darnaus, demokratiško valstybės valdymo. Nusikalstamumo perspėjimas (prevencija) – esminis valstybės uždavinys, kuris apima ir tam skirtas socialines programas, ir griežtą bausmės neišvengiamumo už nusikaltimą principo įgyvendinimą. Valstybės institucijos be būtino reikalo neturėtų tiesiogiai kištis į ūkinę veiklą, o viešosios procedūros ir teisės aktai turi būti kiek įmanoma supaprastinti ir nekintantys, mažinant galimybes piktnaudžiauti ir varginti viešųjų paslaugų ar socialinės infrastruktūros vartotojus. Siekiant atkurti pasitikėjimą teismine valdžia, būtina pradėti platų viešą svarstymą dėl galimybės įvesti Lietuvoje prisiekusiųjų teismą ir imtis kitų veiksmų teisinei tautos kultūrai plėtoti. Asmens teisės ir laisvės valstybėje turi būti derinamos su pilietinėmis pareigomis. Iš dabartinės teismų ir prokuratūros praktikos turi būti pašalinti visi iš sovietinio laikotarpio išlikę mechanizmai, kad būtų užtikrintas nešališkas bylų sprendimas. Taip pat svarbu nepriiminėti bei neratifikuoti naujų su Lietuvos Konstitucija nesuderinamų, dažnai tik siūlomų tarptautinių konvencijų ir kitų dokumentų. Kita vertus, valstybė turi pareigą užtikrinti kiekvieno asmens orumą palaikančias socialinio teisingumo sąlygas ir skaidrų valstybės reikalų administravimą. Politinės partijos neturi tapti stambaus kapitalo įrankiu, o jų finansavimo tvarka turi sudaryti sąlygas sąžiningai idėjų konkurencijai.

11. Šeima ir bendruomeniškumas. Tautoje būtina skiepyti supratimą, kad valstybės galimybės spręsti socialinius sunkumus visuomet bus ribotos. Todėl yra žymiai geriau, kai nesudaromos sąlygos tokiems sunkumams atsirasti. Pagrindinis atspirties taškas pozityviai politikai – tai visokeriopas šeimos institucijos palaikymas ir stiprinimas, nes tai yra pirminė bendruomenė, iš kurios auga visa tauta ir kurioje ugdomi visuomeninio bendravimo įgūdžiai ir vertybės. Mūsų neturėtų suklaidinti tam tikra sumaištis Europoje dėl šeimos palaikymo politikos. Atvirksčiai, Lietuva galėtų parodyti kelią iš beatodairiško individualizmo bei susvetimėjimo aklavietės ir kitiems, juolab, kad šeimos krizės padariniai Lietuvoje jaučiami ne mažiau, nei daugelyje kitų Europos valstybių. Prisdengiant asmens teisėmis ir laisvėmis šiandien neretai siekiama griauti šeimą ir tautos dorovę. Tokiems bandymams kelią užkirsti padėtų bendruomenei atsakingo asmeninio pakantumo puoselėjimas ir valstybės parama gyvybingo bendruomeniškumo lietuviškoje visuomenėje plėtrai. Valstybė turi užtikrinti tinkamas sąlygas dvasiškai ir fiziškai sveikų naujų tautos kartų augimui. Nevaržoma migracija taipogi griautų bendruomeninius visuomenės pagrindus, todėl būtina veiksminga migracijos valdymo ir tautinės sanglaudos politika. Valstybė turi užtikrinti visų teisėtai veikiančių religinių bendrijų lygiateisiškumą, atsisakyti dotacijų jų veiklai (išskyrus dotacijas kultūros paveldo vertės išlaikymui ar atnaujinimui).

12. Išeivija ir etninės žemės. Tiek ankstesnės, tiek dabartinė gausi emigracija, o taip pat silpstantys ryšiai su įvairių kartų išeivija ženkliai sekina lietuvių tautos gyvybines galias. Todėl šiandien valstybė neturi pamiršti nei vieno lietuvių ar lietuvių kilmės asmens – esamo ar buvusio Lietuvos piliečio ir jų palikuonių, nesvarbu, kur jie gyventų. Tam turi būti pasitelktos informacinės visuomenės teikiamos galimybės. Valstybė taip pat turi rūpintis ir politiniais, ekonominiais bei kultūriniais ryšiais su visomis etninėmis lietuvių žemėmis. Tai neturi suteikti jokio nedraugiško

atspalvio santykiuose su kaimyninėmis valstybėmis, o yra atviro ir geranoriško tarptautinio bendradarbiavimo sudedamoji dalis. Kiekvienam nuolat užsienyje gyvenančiam lietuviui turi būti išsaugota teisė į Lietuvos pilietybę, net jeigu jis tampa ir kitos šalies piliečiu. Valstybė turi sudaryti palankias sąlygas lietuvių kilmės asmenims sugrįžti į savo Tėvynę.

13. Valstybės sienos ir gynyba. Pasaulyje išiplieskiant vis naujiems karinių konfliktų židiniams, o 2022 metų vasario 24 d. Rusijai užpuolus Ukrainą bei stiprėjant pabėgėlių srautams iš Baltarusijos, saugumo situacija Lietuvoje kardinaliai pasikeitė. Ypatingas ir neatidėliotinas dėmesys turi būti skiriamas sustiprintai sienų apsaugai, kariuomenės apginklavimui, naujos technikos įsigijimui ir naujų karinių padalinių formavimui. Svarbu atkurti savą nacionalinę ginklų ir ekipuotės gamybą. Taip pat būtina užtikrinti pilietinio pasipriešinimo ir sukarintų organizacijų, tokių kaip šauliai, veiksmingumą, įrengti slėptuves civiliams gyventojams. Norint užtikrinti būsimą Tėvynės gynybos kontingentą, svarbu didelį dėmesį ir lėšas skirti kovai su priešišku jėgų dezinformacija ir minkštąja galia, apgalvoti gynybos ir gyventojų evakuacijos planus, atsarginius elektros, šildymo, kuro, maisto, vaistų ir drabužių atsargų sukaupti, apsisaugojimo nuo nuodingų dujų ar kitų gyvybei pavojingų veiksnių modelius ir juos kuo greičiau įgyvendinti. Susidarius įtemptoms aplinkybėms, visas valstybės galias koordinuoti atsižvelgiant į visos tautos gerovę ir saugumą bei mažinti invazinių struktūrų įtakas, panaikinti nereikalingas išdo išlaidas.

Siekdami sutelkto veiksmo ir sąjungos stiprinimo, kad mūsų idealai ir vertybės būtų atstovaujamos Tautos ir teisingumo sąjungoje, veikdami pagal TTS įstatus, Lietuvių tautininkų ir respublikonų sąjungos bei Centro partijos jungimosi sutartį, steigiamo Tautininkų frakciją.

Tautos ir teisingumo sąjungos Tautininkų frakcijos vardu

Tautininkų frakcijos pirmininkas, TTS pirmasis vicepirmininkas Sakalas Gorodeckis

Priedas. Frakcijos steigėjų parašai. Viso lapų.